

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

VIII. De oraculo quod in lapide inciso inventum est, tunc cum Chalcedonos
muri ob iram Valentis Augusti destruerentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

cum Eudoxio mansit, & vacans habebatur Episcopus. Verum ne obrectandi causa hæc dixisse videamur, ipsa Eunomii verba, si placet, audiamus, quæ Sophistæ more disputans de Deo ausus est dicere. Sic enim ait ad verbum. De sua ipsius substantia Deus nihil amplius scit quam nos: nec illa ipsi quidem notior, nobis autem est obscurior. Sed quidquid nos de illa scimus, hoc omnino & ille novit: & contra quidquid ille scit, idem etiam in nobis absque ulla discrepantia reperies. Has & alias ejusmodi plures sophisticas ratiocinationes contexens Eunomius, præ stupore errorum suum non animadvertēbat Porro qua ratione ab Arianis postea discesserit, dicemus suo loco.

συνῆν μὲν τὰ εὐδοξίῳ χολοαῖος ὁ ἐπίσκοπος ἦν ἵνα ὁ μὴ δόξῃ μὲν τοιοῦτος χάσει ταῦτα λέγειν. αὐτῆς ἐπὶ ἀνετις εὐνομίης φωνῆς, οἷα θεοὶ ὁμοίως αὐτῆς λέγειν τοιοῦτα φησὶ γὰρ λέξιν τὰ δὲ ὁ θεὸς αὐτῆς εὐνομίης τῆς ἑστίας εὐδὲν πλέον ἡμῶν ἐπίστα. εὐδὲν αὐτῆ μᾶλλον μὲν ἐκείνῳ, ἢ ἦτον δὲ ἡμῶν γὰρ σκορμηθῆναι ἀλλ' ὅπως ἀνείδει μὲν ἡμεῖς περὶ αὐτῆς, τῆτο πάλιν καὶ κείνος οἶδεν ὅτι αὐτῶν πάλιν ἐκείνος, τῆτο εὐρησεις ἀποθλαστικῶς ἐν ἡμῶν ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα εὐνομίος θεοσιματὰ ποιῶν οὐκ ἠδ' ἀνεῖ ὅπως ὁ τῶν λαιανῶν μικρὸν ὑστερον ἐχρησίσθη καὶ χάσει ἐρῶ.

C A P. VIII.

De oraculo quod in lapide inciso inventum est, tunc cum Chalcedonos muri ob iram Valentis Augusti destruerentur.

Superato Procopio, Imperator muros urbis Chalcedonis quæ ex adverso Byzantii sita est, dirui iussit. Id enim se facturum juraverat, propterea quod Chalcedonii à partibus Procopii stantes, probris ipsum & conviciis appetierant, & transeunti civitatis suæ portas clauserant. Itaque ex Imperatoris mandato muri urbis destructi sunt, & lapides ad Thermas publicas Constantinopoleos quæ Constantianæ dicuntur, transvecti. In uno autem ex iis lapidibus repertum est incisum oraculum, quod jamdudum quidem illic absconditum fuerat, tunc vero prolatum est in lucem. Id oraculum prædicebat, tunc cum aquarum copia suppeteret civitati, fore ut murus quidem urbi serviret: innumerabiles vero Barbarorum gentes post vastatas Imperii Romani Provincias, & post plurima perpetrata mala, ipsæ quoque tandem perirent. Sed nihil obstat, quominus ipsum etiam oraculum studiosorum gratiâ hæc adiciamus.

Tempore quo liquidas agitabunt urbe choreas,
Lataque subsiliens hilares per compita Nympe,
Ac funesta dabit murus munimina thermis:
Tunc populi innumeri variis è gentibus orti,

Κεφ. η'.

Περί τῆς ἱερῆς τοῦ θεοῦ ἐν λίθῳ γυμνασίου. ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ τείχος ἐλύθη κατ' ὄργην τῆς βασιλέως εὐνομίης.

Οἱ Μένιοι βασιλεὺς, χαλκηδόνος τὴν ἀντικρὺ βυζαντικῆς πόλεως τὰ τείχη λυέντες προσέταθον ὁμομόκει γὰρ τῆτο πᾶσι νικήσας τὸν τύραννον, ὅτι χαλκηδόνος τῶν τυραννῶν περὶ εὐνομίης, αἰχρῶς ἀντὶ τῆς ἐξείσεως, ἐπὶ τὰς πύλας τῆς πόλεως, προσέειπεν ἀπέκλειψαν τὸ μὲν ἐν τείχῳ κλειεῖσθαι βασιλέως ἐλύθη καὶ οἱ λίθοι εἰς τὸ κωνσταντινουπόλεως δημόσιον λατρεῖον μετέφεροντο, ὡς ἀντιπρονομία κωνσταντινῆς εὐρησίας ὅτι ἐν τῶν λίθων ἐπιγεγραμμένος χρησμός, ὅς ἐκείνο πο μὲν ἐκ παλαιῆς τότε ὁ φανερός ἐργασιμὸς δὴ λυθῶν, ὡς ἡνίκα δαδὶ λυθῶν ὑδρῶς ὑπάρξει τῆ πόλει, τότε τὸ μὲν τείχος λατρεῖον ὑπάρξει μύρια ὁ φθλα βαρβάρων καὶ ἀδραστηρίων τῆν ῥωμαίων γῆν, ἐπὶ πολλὰ κακὰ δραστηρίων τελευτήσων καὶ αἰὶα φθαρῆσιν ὅτι εὐνομίης φιλομαθίας ἐνεκεν καὶ τὸν χρησμὸν ἐπιτάσσοντα προσέειπεν.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ὑμῶν δρασοερίη καὶ ἀσπίς χορηγίη
Τερπόμενα γήσονται εὐσεφείας καὶ ἀγῶνας,
Καὶ τείχος λατρεῖο πολύστονον ἔσεται ἀλκας.
Δὴ τότε μύρια φθλα πολυαπερέων ἀντὶ τῶν ῥωμαίων.

Αἰχρῶς

Αγρία, μαρμαίροντο, κακὴν Ἐπειρώνα Α
ἀλκίην,

Ἴσρα καλλιέργοιο πόρον διαβάντα σὺ
αἰχμῆ,

Καὶ σκυθικὴν ὀλέσει χώρην καὶ μυσσίδα
γαῖαν,

Θρηκτικὴς δὲ Ἐπιδάνα σὺ ἐλπίσι μαινο-
μήρησιν,

Αὐτὲ κεν βιότοιο τέλει, καὶ πότμον
Ἰππασοί.

Οὗτο μὲν ἐν ὀχρησμός· σὺ ἐβη ὃ μὲν
χρόνον, τὸν ὀλκὸν δὲ ὑδάτος ὑπὸ ἀλένη κα-
τασκαδαδέεινα, δαψιλὲς ἀφραγῆν τῆ κων-
σταίνης πόλιν τὸ ὑδωρ ἵστοτετα βαρβαρικά Β
ἐκινήθη, ὡς ὑπερὶ λέξομεν τὸν μῆτροι χρο-
μὸν καὶ ἄλλον τρόπον σὺ ἐπέσει ἐκλήθη-
ται δὲ ὑδραγωγὸς γὰρ εἰσαχθέντι εἰς τὴν πό-
λιν, κλέαρχος ἐπαρχὸς ὦν τὴ πόλεως ὑδρεῖον
μεγιστον κατέσκευασεν, ἐν ἧν ὀν θεοδοσίος ἀδ-
ρά καλεσμένη ὁ ἐφημιδὴ δαψιλὲς ὑδωρ
ἐφ' ᾧ ἑορτὴν ἱλαρὴν ἤχρη ἡ πόλις· καὶ τῆτο
ἐνωτὸ λεγόμενον τῶ χροσμοῦ,

--- τὸ χρορεῖον τερόμομα

Στήθῃαι εὐσεφείας καὶ ἀγγας

Ἀλλὰ τὰ μὲν καὶ τὸν χροσμοῦ, μικρὸν ὑπε-
ρην ἐχρητο τότε ὃ λυομεν, κωνσταίνης πολί-
ται παρεκάλεν τὸν βασιλεα, παδοσαιτῶν δὲ C
τείχως καλύσειν συμπαρεκάλεν ὃ καὶ οἱ ἐκ
βιθωνίας παρήγες ἐν τῆ κωνσταίνης πόλει,
νικομηδῆς τε, καὶ οἱ ὀνοικῆνες τὴν νίκαιαν ὃ ὃ
βασιλεὺς ἀειοργῆς ὦν, μόλις μὴ ἐδέχετο
τῶν ἐκείνων τὴν δέσπιν ἀφοσιόμεντο ὃ τῶ
ὄρω, ἅμα τε λύειν ἐκέλευε, καὶ ἅμα πληρῶν
τὰ λυόμενα ἐτέργει λίθοις μικροῖς· ἐν ὄν ἐστὶν
ιδεῖν ἐν ποτὶ τείχως μέρεσιν, ὅπως τοῖς μεγί-
στοις καὶ θαυμαστοῖς λίθοις, ἢ τότε χρομένη
ἐντέλης οἰκοδομῆ Ἰππασοί· τσοαῦτα καὶ περὶ δ
χαλκηδονίων τείχως εἰρήστω μοι.

*Immites animis, & seruo robore freti,
Trajicient armis Istri speciosa Fluentia.
Vastabuntque agros Masos atque arva
Scytharum.*

*At ubi Threiciam attigerint, majora
parantes,*

*Hic illos Fatum & Martis violentia
sister.*

Hujusmodi fuit oraculum, Postea au-
tem contigit, ut aquæ ductus à Valente
ædificatus, maximam aquarum copiam
urbi Constantinopolitanæ præberet: ac
tum demum Gentes Barbaræ concita-
te sunt, ut infra dicturi sumus. Sed &
alio modo hoc oraculum à quibusdam
expositum esse accepimus. Cum enim
aquæ ductus ille in urbem perductus
esset, Clearchus Præfectus urbis, in
toro quod nunc Theodofii dicitur,
ingens lavacrum ædificavit, quod
δαψιλὲς ὑδωρ, id est copiosa aqua
appellatum fuit. Cujus rei gratiâ civitas
festum diem summâ hilaritate cele-
bravit. Atque hoc est, inquit, quod
in oraculo dicitur:

--- agitabunt urbe choreas,
Lataque subsilient hilares per compita
Nymphae.

Verum ea quæ ad exitum oraculi
pertinent, paulo post evenere. Tunc
temporis vero, cum muri destruerentur,
Cives Constantinopolitani Imperato-
rem rogarunt, ut ab illorum destructio-
ne abstinere vellet. Idem quoque po-
stulabant Nicomedienfes & Nicæni, qui
hujus rei causa ex Bithynia Constanti-
nopolim venerant. Imperator vero
utpote irâ incredibili succensus, ægre
quidem supplicantium preces admisit.
Verum ut juramento quo se obstrinx-
erat, satisfaceret, simul dirui muros præ-
cepit, & ruinam illorum aliis parvis la-
pidibus instaurari. Itaque nunc cerne-
re est in quibusdam partibus murorum,
ingentibus ac stupendis lapidibus opus
vile structure quæ tunc facta est, im-
positum. Sed de muris Chalcedoniorum
hæc dixisse sufficiat.

CAPUT IX.

*Quomodo Imperator Valens Novatianus, qui
consubstantialis doctrinam perinde ac Catho-
lici tuebantur, persecutus sit.*

CÆterum Imperator eos qui consub-
stantialis fidem profitebantur, per-
sequi non destitit. Verum & illos expulit
Constantinopoli, & cum illis etiam

Ec

Κεφ. θ.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἄλλος, καὶ κατωτέρως ὁμοίως τοῖς ἑρθεοδόχοις τὸ
ὁμοσπον Φρονήμας ἤλασεν.

Ὁ Μέντιο βασιλεὺς, δὲ διώκων τῶν ὁμο-
σπον Φρονήματος, ἐκ ἐπαύσετο ἀλλ' Ἰση-
λαυνε μὲν ἀπὸ τῶν κωνσταίνης πόλεως σὺν ἀν-